

TRŽNI PRAVILNIK
OPĆINE GRADA
OSIJEKA
1939.

TISKARA A. BEISSMANN, OSIJEK I.

GRADSKA I SVEUCILISNA KNJIZNICA
OSIJEK

871420147

Na osnovu § 125 st. 2. i § 191 st. 1 Zakona o radnjama od 5 XI 1931 a po saslušanju Trgovinsko-industrijske komore u Osijeku, propisuje se ovaj

TRŽNI PRAVILNIK

Općine grada Osijeka

I.

OPĆE ODREDBE

Uvodna odredba

čl. 1

Na javnim tržištima Općine grada Osijeka može se trgovati samo prema odredbama ovog Pravilnika.

Tržište

čl. 2

Na području Općine grada Osijeka postoje ova javna tržišta :

1 Tržište u Štrosmajerovoj ulici pored južnog pločnika počevši od kuće br. 3 pa dalje zapadno ;

2 Tržište na Trgu Kralja Petra Velikog Oslobođioca na asfaltiranom prostoru ;

3 Tržište u Ribarskoj ulici pored istočnog pločnika počevši od Gornjodravske obale pa dalje prema jugu ;

4 Tržište na Gornjodravskoj obali pored pločnika počevši od Ribarske ulice do ulaza u restauraciju Šeper ;

5 Tržište u Županijskoj ulici pored istočnog pločnika počevši od Trga Kralja Petra pa do Desatićine ulice ;

6 Tržište u Desatičinoj ulici pored obadva pločnika počevši od Gajevog trga pa do Županijske ulice;

7 Tržište na Gajevom trgu između kolnika okolnih ulica;

8 Tržište na Karadjordjevom trgu u Nutarnjem gradu;

9 Tržište na Jelačićevom trgu između kolnika na cijelom prostoru;

10 Tržište u Njeguševoj ulici pored južnog pločnika počevši od Zmaj-Jovine ulice pa dalje prema istoku.

U slučaju naročite potrebe odrediti će se i druga mjesta kao privremena tržišta.

Tržni dani

čl. 3

Na tržištima može se poslovati svaki dan, kako je to odobrenoriješenjem Kr. Banske uprave Savske banovine u Zagrebu, odjeljenje za trgovinu, obrt i industriju VIII od 4 IV 1934 br. VIII-1924/1934 Na dane kada je u smislu postojećih propisa zabranjen privredni rad neće se poslovati.

Predmeti trgovanje

čl. 4

Predmeti koji se mogu prodavati na tržištima na tržne dane jesu redovno nepreradjeni poljoprivredni proizvodi koji služe za životne namirnice, proizvodi mesarskih i pekarskih zanatlija i proizvodi kućne radinosti.

Poljoprivredni proizvodi mogu se prodavati na sitno i na veliko, a ostali predmeti samo na sitno.

čl. 5

Poljoprivredni proizvodi koji se mogu prodavati na tržištima u smislu čl 4 smatraće se naročito :

1 sve vrsti žita: pšenica, raž, ječam, napolica, proso, kukuruz, heljda, pir i soja, grahorica, repica, proja, sve vrsti povrtljarskog sjemenja osim djetelin-skog, sjemenje za ptice, brašno kukuruzno i heljino ;

2 svježe povrće: artičok, bob, bundeva, tikva, blitva, celer, cikla, cvjetača, grah, grašak, hren, krastavci, kupus, krumpir, koloraba, kopar, kelj, kelj pupčac, poriluk, luk kozjak, luk crveni, luk bijeli (češnjak), mrkva, paprika, pastrnak, peršin, povrtnica, rabarbar, repa bijela, repa kisela, repa okruglica, rotkvica, paradajz, patlidžani, salata, šparga, špinat, zelje (kupus), zmijak, kiselica, svježe i biljke za rasad ;

3 povrće na domaći način konzervirano: (kiselj krastavci, paprika, paradajz i slično), kiselo zelje kupus (ribano i u glavicama), sve vrsti zrnatog i drugog osušenog variva, na domaći način mljevena i tucana paprika, time, da sitnu mljevenu papriku smije prodavati samo osoba, koja ima ovlaštenje ;

4 meso : govedina, teletina, janjetina, jaretina, svinjetina, sušena svinjetina, slanina, salo, kobasice, mast i čvarci ;

5 živina : a) domaća (perad): pilići, kokoši, kopuni, pijetlovi, patke, guske, purani, pure, biserke, pitomi golubovi, sve u živom i zaklanom stanju ; b) divlja : tetrijebi, lještanke, jarebice, trčke, sve vrsti fazana, prepelice, divlje patke, divlje guske, veliki i mali potrk, šljuke, sve streljano ;

6 ribe riječne : bjelice, boloni, čepovi, jazovi, kečige, krapovi, mreene, ostriži, pastrve, pečenice,

smudjevi, somovi, štuke i morske ribe sviju vrsti, rakovi potočni i morski: jastogi, prugovi, norveški rakovi i rakovice, školjke: oštrige, klapunice, srčanke, puževi: veliki vrtni puževi, kornjače: grčke čančare, evropske kornjače, žabe: stegna zelenih žaba i smeđih žaba hrženica;

7 d i v l j a č (streljana): srne, zečevi, jeleni, divokoze, divlje svinje, sve u koži;

8 d o m a ć e v o ć e svježe i suvo: bademi, borovnice, brusnice, breskve, dunje, groždje, jabuke, jagode, kajsije, kestenje, kupine, kruške, lešnjaci, masline, ogrozdi, oskoruše, orasi, ribiz, šljive, trešnje i višnje, dinje i lubenice, smokve, sa izuzetkom ušeceranog voća; zatim prijesni i kuhani šipak te mušmule;

9 j u ž n o v o ć e: datule, banane, citrioni, kosovi orasi, narandje, rozine, roščići, sa izuzetkom ušeceranog voća;

10 g l j i v e (pečurke) svježe i suve: a) lisičarke: pečurke, grmačice, medenjače, škripči (blagve) i lisice (paprenjaci), b) rupičavke: osinci, hrapavci, jestivi vrganji, c) grive: žute grive, grive rašikaste, d) mješinarke: smrčak jestivi i hrčak jestivi;

11 s v e v r s t i ž i v o t i n j s k i h p r o i z v o d a: mljeko, vrhnje, skorup, sir svježi i suhi i polu suhi, maslac, med, vosak, jaja (ali samo od domaće peradi);

12 s i t n a s t o k a: janjad, jarad i odojci do dva mjeseca stari i kunići;

13 c v i j e ć e: cvjetno sjeme, gomolji, lukovice, stabljike i sadnice cvijeća; zatim sve vrsti voćnih sadnica te podloga, ali samo iz rasadnika, koji imaju dozvolu Kr. Banske uprave;

14 kruh i sitno pecivo.

čl. 6

Proizvodima kućne radinosti, koji se mogu prodavati na tržištima smatraju se proizvodi koje pojedinci prema mjesnim običajima, pored vlastitoga kućanstva i gazdinstva, bez prava na prijem poručbina, sami ili uz pomoć članova porodice u svojim stanovima proizvode (§ 1 st. 2 tač. 17 Zakona o radnjama).

Tržna uprava može od prodavača ovih proizvoda tražiti predočenje uvjerenja nadležne općine da se radi o proizvodima kućne radinosti

čl. 7

U slučaju spora koje sve predmete u smislu čl. 5 i 6 mogu pojedina lica prodavati na tržištu odlučuje Gradsko poglavarstvo u Osijeku kao opšta upravna vlast prvog stepena.

Pravo trgovanja na tržištima

čl. 8

Na tržištima imaju pravo prodavati prvenstveno poljoprivrednici-proizvodjači predmeta iz čl. 5 i 6 i ovlašteni piljari, mesari i pekari (stalni prodavači). Proizvodjači poljoprivrednih proizvoda mogu izlagati na prodaju svoje proizvode bez naročitog ovlašćenja iz Zakona o radnjama, a ostali mogu prodavati predmete samo ako pruže dokaz da su ispunili odredbe Zakona o radnjama i imaju po Gradskom poglavarstvu u Osijeku izdana ovlašćenja za obavljanje piljarske odnosno pekarske i mesarske radnje, te ukoliko im Tržna uprava prema raspoloživosti prostora

na tržištu odobri stalno mjesto za prodaju u smislu ovog Pravilnika.

Imaocima dozvole radnja bez stalnog poslovnog mjesta (§ 176 Zakona o radnjama) zabranjen je rad na tržištu.

Mjesta za prodaju

čl. 9

Mjesta za prodaju predmeta iz čl. 5 i 6 ovog Pravilnika određena su u čl. 2, a njihovo raspoređivanje prema vrstama (strukama) i obimu u čl. 10 te se svi prodavači dotičnih predmeta imaju strogo pridržavati ovog rasporeda. Kako su za pojedine vrste robe određeni zasebni prostori na tržištu, te ukoliko takovi budu još naknadno određeni, zabranjeno je van ovih prostora robu izlagati i prodavati. Pernata živina i sitna stoka smije se prodavati samo na takvom mjestu koje se poslije uporabe može temeljito očistiti a prema potrebi i raskužiti.

Na mjestima za prodaju postavlja Tržna uprava svoje vlastite postave (tezge, klupe i slično). Izuzetno može Tržna uprava odobravati prodavačima da mogu prodavati robu i sa vlastite postave no i u tom slučaju moraju platiti propisane pristojbe. Prodavači odgovaraju za štetu koju bi oni ili njihovi namještenici počinili na tržnim tezgama ili na ostalim tržnim napravama.

čl. 10

Za prodaju predmeta iz čl. 5 i 6 ovog Pravilnika određuju se slijedeća tržišta koja su pobrojana u čl. 2 ovog Pravilnika :

1) Živina i sitna stoka navedena u čl. 5 tač. 5 i 12 Pravilnika, na tržištu u Štrosmajerovoj ulici i na Jelačićevom trgu, sve samo na sitno ;

2) Voće, povrće, cvijeće, gljive, divljač, mliječni proizvodi, med, vosak, jaja, kruh i sitno pecivo navedeno u čl. 5 tač. 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 13 i 14 na tržištima : na Trgu Kralja Petra, u Županijskoj ulici, u Desatićinoj ulici, na Karadjordjevom trgu, na Jelačićevom trgu, sve samo na sitno a lubenice i dinje u većim količinama samo na tržištu na Gornjodravskoj obali ;

3) Meso iz čl. 5 tač. 4 Pravilnika na Trgu Kralja Petra i na Jelačićevom trgu sa mesarskih stojnica, sve samo sitno ;

4) Ribe, rakovi i ostalo iz čl. 5 tač. 6 Pravilnika na tržištu u Ribarskoj ulici i Njeguševoj ulici, sve samo sitno ;

5) Sve vrsti žitarica iz čl. 5 tač. 1 Pravilnika, te kupus, krumpir i repa iz kolnih tovara na Gajevom trgu i na Jelačićevom trgu (duž starog kolnika od keramičnog prelaza do bunara) ;

6) Voće, povrće, gljive, med, vosak, jaja, sir, maslac, sve samo na veliko na tržištima na Gajevom trgu (duž sjeverne strane od Radićeve do Najmanove ulice) i na Jelačićevom trgu (od električnog sata duž starog kolnika do keramičnog prelaza). Na ovim tržištima prodavaće se svi predmeti iz čl. 5 samo na veliko (u originalnim koletima, sanducima, vrećama, košarama, bačvama na hektolitre i metričke cente), te je strogo zabranjeno svako prodavanje na sitno.

čl. 11

Lica koja su izložila robu na mjestima odredje-

nim za prodaju na veliko nemogu istovremeno prodavati ovakvu robu i na mjestima odredjenim za prodaju na sitno, kao i obratno.

čl. 12

Mjesta za prodaju predmeta na tržištima jesu stalna i nestalna; stalna mjesta od nestalnih su vidljivo razlučena.

a) sva stalna mjesta davaće Tržna uprava samo prodavačima koji su dobili u smislu Zakona o radnjama ovlašćenje za obavljanje radnje na tržištu (čl. 8) i to na osnovu zasebnih odluka, riješenja odnosno odobrenja prema st 2 § 125 istog zakona. Ovi stalni prodavači mogu imati na tržištu samo jedno prodajno mjesto. Ovakva prodajna mjesta neće se davati licima koja imaju ovlašćenje ili dozvolu za obavljanje kakove radnje (podružnice ili pomoćnog lokala) bilo iste ili druge vrsti na ili izvan područja grada Osijeka.

Izuzetno može Tržna uprava odobravati prodaju na tržištima ovlašćenim piljarima sa sjedištem izvan područja grada Osijeka na nekoliko dana u sedmici koji će se oglasom u Narodnim novinama i mjesnim novinama pravovremeno objaviti. Ovakve izuzetne odredbe izdavaće se redovno kada to zahtjeva potreba bolje opskrbe stanovništva. Ovim piljarima izdaće Tržna uprava naročito odobrenje u kojem će se unositi dani na koje mogu dolaziti na tržište i kojim predmetima mogu posloovati.

b) nestalna prodajna mjesta davaće Tržna uprava poljoprivrednicima-proizvadžačima,

Za poljoprivrednike-proizvadžače i stalne prodavače (piljari, mesari i pekari) koji dolaze na tržište i izlažu predmete na nestalnim odnosno stalnim mje-

stima može Tržna uprava da propiše naročite legitimacije kojima će se ova lica legitimirati. Kada budu ove legitimacije propisane pomenuta lica nemogu do-
laziti na tržište bez legitimacija. Obrazac legitimacije
propisaće Tržna uprava. Legitimacije moraju biti
snabdjevene fotografijom i ličnim opisom. Kod lica
koja stanuju izvan područja grada Osijeka, identitet
imaoca legitimacije potvrđuje nadležna općina gdje
stalno boravi dotično lice.

čl. 13

Stalna mjesta za prodaju predmeta davaće se o-
vlašćenim prodavačima za struku za koju rade. Prven-
stvo ima ono lice koje je ranije dobilo ovlašćenje.
U slučaju kada imaju više lica ovlašćenja sa istim
datumom prvenstvo imaju lica koja su po godinama
starija. Prvenstvo ranije izdatog ovlašćenja važi samo
za pojedino tržište na kojem se moli prodajno mjesto.

U slučaju da lice želi po vlastitoj molbi premje-
stiti prodajno mjesto na drugo tržište u gradu Osijeku,
pomenuto prvenstvo neće se uzimati u obzir.

Izdavanje upražnjenih stalnih prodajnih mjesta ima
Tržna uprava najmanje 14 dana prije izdavanja u
lokalnim novinama ili Narodnim novinama oglasom
obznaniti.

Dobivena prodajna mjesta ova lica nesmiju u-
stupiti niti prepuštati niti prenositi na druga lica na
samostalnu ili zajedničku upotrebu bez odobrenja
Tržne uprave.

čl. 14

Piljari, pekari i mesari kao stalni prodavači, mogu
po odobrenju Tržne uprave postaviti na odredjenim

prodajnim mjestima vlastite prodajne tezge natkrivenim platnenim krovovima ili barakama. Platneni krovovi imaju na svim tržištima biti jednoobrazno izradjeni okruglog odnosno četverouglastog oblika i nesmiju biti veći od odredjenog im prostora. Dolnji krak krova ima biti visok 2.40 m računajući od zemlje. Barake mogu podizatisamo po prethodnom odobrenju Tržne uprave. Ona je ovlašćena da propiše veličinu i oblik baraka

čl. 15

Stalni prodavači, koji imaju ovlašćenje za rad dužni su na svojim prodajnim mjestima staviti natpis koji sadrži rođeno i porodično ime. Svi natpisi prodavača imaju biti redovno jednoobrazni. Veličinu i oblik natpisa određivaće Tržna uprava.

čl. 16

Uposlavanje poslovođa odnosno pomoćnog osoblja na stalnim prodajnim mjestima zabranjeno je. Poslovođe mogu se postavljati samo u slučajevima gdje Zakon o radnjama izričito propisuje.

Stalni prodavači koji u slučaju bolesti ili ostalih kakvih zapreka izbivaju sa tržišta za vreme duže od mjesec dana dužni su taj svoj izostatak prijaviti najkašnje u roku od 8 dana Tržnoj upravi, koja će izdati o primljenoj prijavi izdati naročitu potvrdu. Lica koja ne izvrše ovakvu prijavu ili neopravdano izostanu sa tržišta duže od mjesec dana gube pravo na dobiveno prodajno mjesto i Tržna uprava može to mjesto oglasiti upražnjenim. Kod ponovnog izdavanje prodajnog mjesta, ovakva lica mogu se isključiti.

čl. 17

Svi stalni prodavači dužni su svaku promjenu

jihovog nastana da najkasnije u roku od 15 dana prijave Tržnoj upravi.

čl. 18

Lice koje nema stalno prodajno mjesto može svoju robu staviti na svako mjesto određeno za prodaju količnih proizvoda prema redoslijedu kako stigne na tržište. Ako ovakovo lice ima nekoliko različitih proizvoda, za koje na tržištu postoje razna prodajna mjesta, Tržna uprava odrediće mu mjesto prema proizvodu koji ima u najvećem broju i količini.

Tržne takse

čl. 19

Za upotrebu prodajnih mjesta Tržna uprava omogućena je od stranaka a u korist Gradske općine naplaćivati posebne tržne takse označene u dodatku ovog Pravilnika. Takse se imaju da naplaćuju od strane čim dobije odnosno zauzme prodajno mjesto. U svakoj izvršenoj naplati takse organ Tržne uprave dužni su da izdaju namire. Namiru ima stranka kod sebe držati kroz čitavo vreme dok prodaje robu i dužna ju je na zahtjev organa Tržne uprave pokazati.

II

PROMET I RED NA TRŽIŠTU

Doprema i smještaj robe

čl. 20

Na tržište smije se dopreмати radi prodaje samo svježa i zdrava roba koja mora odgovarati svima sanitetsko-higijenskim propisima. Sva roba donešena na

tržište podleži obaveznom pregledavanju nadležnih organa Tržne uprave. Pokvarena i zdravlju škodljiva roba nesmije se izlagati na prodaju. Isto tako nesmije se donositi na tržište roba sa jasnim znakovima kvarenja.

Roba koju organi Tržne uprave proglaše sumnjivom od patvorenja ili zdravlju škodljivom ima se odmah zaplijeniti ili predati Tržnoj upravi koja će ju u smislu postojećih propisa Zakona o nadzoru nad namirnicama za život dati stručno kemijski odnosno laboratorijski ispitati i pregledati i donijeti odluku o daljnjem postupku.

čl. 21

Roba se mora postavljati na postave (tezge). Zabranjeno je stavljati rubu na zemlju ili ispod tezge. Za robu koja bude donesena na tržište u košarama, koševima i brentama može se, ako nema dovoljno mjesta na postavama, odobravati prodaja i iz njih. Košare, koševi, sanduci i ostali predmeti imaju se na prodajnim mjestima tako smjestiti da što manje smetaju tržišnom prometu i susjednom prodavaču.

čl. 22

Prodavačima i kupcima zabranjeno je na tržište dolaziti ma kakvom vrsti kola sa pretpregom ili sa motornim vozilima u tržišno vrijeme. Prevoz ručnim kolicima može Tržna uprava odobravati u slučaju potrebe. Isto tako je zabranjeno u to vreme ostavljati na tržištu kola ma kakve vrsti. Živad i sitna stoka ima se uvijek donositi na tržište u košarama ili na ruci, a zabranjeno je nošenje za noge. Košare za živad moraju biti primjerene veličine, da se živad može u njima slobodno kretati.

čl. 23

Mliječni prvizvođi (maslac, maslo, vrhnje, kajmak, sir) imaju se izlagati na prodaju u zemljanim ili drvenim posudama ili od emajla, porcelana odnosno stakla. Surogati maslaca, sira i masla imaju se na tržnim postavama držati odijeljeni od pravih proizvoda i označiti kao surogati posebnim vidljivim natpisom. Roba se mora dopremiti samo u čistim i urednim posudama odnosno napravama.

Povrće i voće može se položiti na podlogu od platna i jute a pecivo i kruh mora se postaviti u čiste košare i naprave, providjene staklenim poklopcem i podložene čistim bijelim platnom, dok na košari odnosno napravi imaće biti natpis proizvađjača.

Suho voće, datule, smokve, rozine i slično imaju se, ukoliko nisu zatvoreni u kutijama, izlagati na prodaju samo u kutijama pokrivenim staklom.

Razvrstavanje robe

čl. 24

Prodavač dužan je svoju robu razvrstati na prodajnu postavu (tezgu) najmanje četvrt sata prije početka dnevne prodaje. Donošenje robe na tržište nakon početka tržnog vremena je zabranjeno. Izuzetke od ove odredbe odobravaće organi Tržne uprave u opravdanim slučajevima, naročito u slučajevima prometnih zapreka i dopreme iz udaljenih krajeva i slično.

Higijenski uslovi rada prodavača

čl. 25

Prodavači moraju biti čiste i zdrave osobe, koje

ne boluju od nikakvih otvorenih ili zaraznih bolesti. Oni se moraju pridržavati svih higijenskih uslova. Za vrijeme tržnog poslovanja nesmiju pušiti.

Organi Tržne uprave ovlašćeni su da osobe, bolesne od zaraznih bolesti ili sumljive radi ovih bolesti daju pregledati po sanitetskim organima i da ih u slučaju utvrdjenja bolesti odmah isključe sa tržišta. Nečisti prodavači imaju se takodje sa tržišta odstraniti.

čl. 26

Prodavači moraju biti čisto i pristojno odjeveni. Prodavači životinjskih proizvoda mesari i mljekari i pekari, moraju biti odjeveni u bijele odjeće, a žensko osoblje moraju imati i bijele kape.

Lica koje ne zadovoljavaju odredbi prvog stava mogu se, pošto prethodno budu dva ili više puta kažnjena u smislu kaznenih odredaba ovog Pravilnika, odstraniti sa tržišta.

Rukovanje robom

čl. 27

Kupcima je strogo zabranjeno dirati, prevrtati ili kušati sir, maslac, vrhnje, kajmak, mlijeko, meso, kruh, pecivo i voće.

Živežne namirnice imaju biti shodnim načinom zaštićene od prašine, sunca, vlage, kiše, snijega i svakog drugog onečišćavanja.

čl. 28

Za zamatanje živežnih namirnica ima se upotrebljavati samo čisti bijeli papir. Zabranjeno je za tu svrhu

upotrebljavati novinski, štampani, pisani ili drugi nečisti papir.

Održavanje čistoće na prodajnim mjestima

čl. 29

Tržište držaće Tržna uprava higijenski uredno i čisto i poslije svakog poslovanja dati dobro očistiti i u red staviti.

Svaki prodavač dužan je brinuti se sam za čistoću mjesta doznačenog mu za prodaju. Isto tako dužan je svaki prodavač prodajno mjesto nakon upotrebe u najvećem redu i čistoći napustiti.

čl. 30

Otpaci ili pokvaren živež nesmije se bacati na tržištu već je svako dužan otpatke spremiti i sam ih sa tržišta odnijeti ili ih bacati u košare koje su u tu svrhu na tržištima smještene. Ova se odredba odnosi na prodavače i na općinstvo.

čl. 31

Zabranjeno je za vreme tržnog poslovanja struganje i pranje tezge, čišćenje i pranje predmeta dovođenih za prodaju na tržište. Čišćenje prodajnih mjesta na kojima se prodaju živežne namirnice ima se vršiti poslije izmaka tržne prodaje.

čl. 32

Zabranjeno je pljuvati po tržištima kao i čistiti pločnike za vreme trgovanja.

čl. 33

Zabranjeno je dovođiti pse na tržište za vreme trgovanja.

Vladanje stranaka na tržištu

čl. 34

Svi koji dolaze na tržište (kupci i prodavaci) imaju se na tržištima vladati pristojno međusobno i prema tržišnim organima.

Odredbama Tržne uprave i njenih organa, naročito u pogledu zdravstvenog pregledavanja živežnih namirnica, cijena i podrijetla robe imaju se svi prodavači strogo pokoravati te na njihov zahtjev davati im tačne obavijesti.

Tržno vrijeme

čl. 35

Na svim tržištima može se u mjesecu maju, junu, julu, augustu i septembru (ljetno vrijeme) poslovati od 6 do 13 sati, a u mjesecima oktobru, novembru, decembru, januaru, februaru, martu i aprilu (zimsko vrijeme) od 6.30 do 13 sati.

Izuzetno može se poslovati na dan uoči crkvenih praznika, i to: Nove Godine, Uskrsa, Duhova, Božića i uoči Državnih praznika: Dan rođenja Njegova Veličanstva Kralja 6 septembra i na dan Narodnog Ujedinjenja 1 decembra preko cijelog dana do 18 sati.

Prije i poslije tržnog vremena zabranjeno je svako prodavanje na tržištu.

Način prodavanja

čl. 36

Prodavanje robe može se vršiti samo na tržištu. Stalni prodavači mogu robu izlagati i nuditi na pro-

daju samo sa svojih stalnih prodajnih mjesta. Zabranjeno je trgovati robom izvan tržišta i na ulicama u neposrednoj ili posrednoj blizini tržišta.

Svi predmeti dopremljeni na tržište imaju se bez izuzetka izložiti na prodaju. Zabranjeno je skrivanje ili nagomilavanje robe u svrhu da se privremeno izuzmu iz prometa i na taj način povisi cijena dotičnom predmetu.

čl. 37

Dozivanje i napastovanje kupaca, nametanje i prisilavanje na kupnju strogo je zabranjeno.

čl. 38

Prodavače koji vikom ili na koji drugi neprikladan način smetaju mir i red, ili koji riječima napastuju kupca ili se nepristojno vladaju prema kupcima, te se ni nakon opomene organa tržne uprave nebi priključivali postojećih propisa Tržna uprava je ovlašćena da ih po potrebi odmah ukloni sa tržišta.

Vaganje robe

čl. 39

Predmeti (roba) koji se prodaju na tržištu redovno imaju prodavati po težini ili od komada. Prodavač je dužan na zahtjev kupca izmjeriti odnosno odvagati svaku količinu robe, služeći se kod vaganja zakonito obaždarenom mjerom ili vagon. Mjere i vage koje nisu obaždarene nemogu se upotrebljavati. Mjere i vage, te ostale sprave za mjerenje imaju se kod prodaje tako smjestiti da ih kupac može vidjeti i mjerenje lako nadzirati a osim toga imaju biti čiste u svrhu neospornog ustanovljenja ispravnog mjerenja.

čl. 40

Vage koje postavlja Tržna uprava mogu se upotrebljavati za vaganje predmeta svake vrsti. Za vaganje ima se platiti vagarina prema ovom cijeniku označenom u dodatku ovom Pravilniku. O svakom vaganju ima se izdati potvrda u kojoj je naznačena težina vagane robe i vagarina. Vaganje imaju obavljati zaprisegnuti trži organi. Vagarina ide u korist gradske općine.

Ako stranke sumnjaju o ispravnosti vaganja, imaju pravo da uz predočenje potvrde od Tržne uprave zatraže kontrolno vaganje na istoj vagi bez naplate vagarine. Pritužbe protiv neispravnog vaganja, ako se kontrolno vaganje nebi izvršilo, nemogu se uzeti u obzir.

Prodavači mogu na svojim prodajnim mjestima imati vlastite vage, ali im je zabranjeno na tim vagama vagati predmete drugih prodavača.

čl. 41

Prodavači dužni su da robu ispravno važu. Ako se ispitivanjem utvrdi da pojedini predmeti nemaju onu težinu pod kojom su prodani, prodavač biće, pored kazne u smislu ovog Pravilnika, predan i nadležnom sudu radi kaznenog postupka.

čl. 42

Kod prodaje robe ima se, s obzirom na cijenu, točno naznačiti jedinica težine i da li se pod cijenom razumjeva neto ili bruto.

čl. 43

Voće smije se kod prodaje na sitno prodavati u kutijama samo ako je na kutijama vidljivo označena bruto težina.

Utvrđivanje cijene robe

čl. 44

Stalni prodavači na stalnim tržišnim mjestima dužni su za svaku vrstu izloženog predmeta (robe) jasno i čitko naznačiti cijenu. Oni su dužni imati cijenik koji mora biti čitko ispisan i izvjesen na vidljivom mjestu. Organi Tržne uprave dužni su lica koja ne označe cijenu ili ne izvjesu cijenik odmah odstraniti sa tržišta a pored toga prijaviti radi kaznenog postupka u smislu ovog Pravilnika.

čl. 45

Ako su u smislu § 150 Zakona o radnjama propisani maksimalni cijenovnici za prodaju životnih namirnica na sitno, svi prodavači dužni su svoju robu prodavati samo prema propisanim cijenama.

čl. 46

Prodavači ne smiju za prodanu robu tražiti veću dobit od 25% dozvoljenu zakonom.

čl. 47

Nabijanje cijena u svrhu osiguranja nabava robe ili nečiste spekulacije strogo je zabranjeno.

Preprodavanje

čl 48

Preprodavanje robe u cilju poskupljivanja cijena,

a naročito dogovaranje između proizvođača ili posrednika u cilju povišenja cijena robe ili nečiste spekulacije strogo je zabranjeno.

čl. 49

Kupovanje robe određeno za prodaju na sitno za trajanje tržišnog poslovanja na tržištu u svrhu preprodaje strogo je zabranjeno

Kontrola prometa

čl 50

Prodavači dužni su da se u svemu strogo pokoravaju odredbama Tržne uprave u pogledu kontrole tržišnog prometa, cijene robe, kontrole mjera i vaga, te moraju na zahtjev organa Tržne uprave davati tačne obavijesti. Odredbama službenih organa Tržne uprave dužne su se sve stranke pokoravati.

III

TRŽNA UPRAVA

čl. 51

Tržna uprava za tržište Općine grada Osijeka je Gradsko poglavarstvo kao opšta upravna vlast prvog stepena, koja vrši sve poslove u granicama postojećih zakona.

Zalbe protiv odluka ove Tržne uprave u upravnom postupku rešavaće Kr. Banska uprava, odjeljenje za trgovinu, obrt (zanatstvo) i industriju u Zagrebu prema odredbi § 418 st. 3 Zakona o radujama

IV

KAZNENE ODREDBE

čl. 52

Ukoliko nije Zakonom o radnjama ili kojim drugim posebnim zakonom izričito određena druga i dopuštena strožija kazna, istupi protiv odredaba ovog Pravilnika kazniće se novčanom kaznom od 25 do 1500 dinara.

čl. 53

Imaoci radnja na stalnim prodajnim mjestima, koji budu tri ili više puta kažnjeni radi istupa protiv ovoga Pravilnika imaju se u slučaju novog istupa kazniti najvišom predviđenom novčanom kaznom.

čl. 54

Imaocima radnja na stalnim prodajnim mjestima, koji postupe protiv odredaba čl. 12 ovog Pravilnika i izdaju drugim licima prodajno mjesto za samostalnu ili zajedničku upotrebu oduzeće se prodajno mjesto, a licima koja su u toku posljednjih pet godina bila tri ili više puta kažnjena radi istupa izričito predviđenim Zakonom o radnjama može se u smislu § 400 Zakona o radnjama kaznenom presudom oduzeti i pravo na obavljanje radnje na tržištu za vreme od jedne godine ili zauvijek.

čl. 55

Sve novčane kazne izrečene po istupima učinjenim protiv ovog Pravilnika, a posebnim zakonima nije određeno drugačije, idu u korist Fonda za pomaganje stručnih škola Savske banovine.

Kazneno postupanje po istupima protiv odredaba ovog Pravilnika spada u nadležnost Gradskog poglavarstva u Osijeku kao opšte upravne vlasti prvog stepena, a za postupak primjenjivaće se propisi Zakona o radnjama (dio IV glava I—III). U pogledu općih taksenih krivica primjenjivaće se shodno odredbe koje važe u kaznenom postupanju za područje općine grada Osijeka.

Žalbe protiv kaznenih presuda izrečenih po Gradskom poglavarstvu u Osijeku kao opštoj upravnoj vlasti prvog stepena radi istupa protiv odredaba ovog Pravilnika rešavaće Kr. Banska uprava, odjeljenje za trgovinu, obrt (zanatstvo) i industriju.

V

ZAKLJUCNE ODBEDBE

čl. 57

Pošto je odobren odlukom Kr Banske uprave, odjeljenja za trgovinu, obrt (zanatstvo) i industriju, od 29 III 1939 VIII-broj 10 473—1939, ovaj Pravilnik stupa na snagu danom 15 augusta 1939, a tim danom prestaju ujedno važiti svi Pravilnici, oglasi, odredbe i dr. koji su protivni odredbama ovog Pravilnika.

Ovaj Pravilnik prihvaćen je u siednici Gradskog vijeća od 28 IV 1938 pod Red br 233 sied. zap.

Broj: 21,275-II-1938.

U Osijeku, dne 30 aprila 1938.

V. D. Pretsjednika gradske općine :

Dr. Božić

VIII-broj 10473/39.

U vezi odluke od danas, broj gornji, ovaj se
Pravilnik odobrava.

U Zagrebu, 29 marta 1939.

Po naredbi Bana
Načelnik Odjeljenja za trgovinu, obrt
(zanatstvo) i industriju

Dr. Aranicki

Dodatak Tržnom Pravilniku općine grada Osijeka

U smislu čl. 19 i čl. 40 Tržnog Pravilnika naplaćivati će se slijedeće tržne takse odnosno vagarinske pristojbe.

A) Tržne takse:

1) Pijacovina, koju mora svaki dan plaćati lice, koje bilo kakovu robu na dnevno tržište u svrhu prodaje, iznese, a plaća se od zauzetog prostora i to:

- a) za živežne namirnice od 1 m² Din 0.25
a od svakog daljnjeg m² „ 0.50
- b) piljari, mesari i pekari plaćaju do 3 m² . „ 3.—
a od svakog daljnjeg m² „ 0.50

2) Kluparina, koja se ima plaćati dnevno za uporabu gradskih tržnih klupa.

Stranka, koja na tržište iznese vlastite klupe, tezge i dr. (piljari, mesari i pekari) neplaća gradsku kluparinu, već potpada naplati gradske pijacovine pod 1) označene.

Po svakom (započetom) tekućem metru zauzete gradske tržne klupe plaća se gradska kluparina od Din. 1.— bez obzira na vrst robe.

B) Vagarina:

Kod vaganja ubiru se slijedeće pristojbe:

- a) za vaganje po težini bilo na vozu ili za pojedine stvari za svakih 100 kg. . . . Din 0.50

b) mjera ispod 100 kg. računa se u pogledu pristojbe kao punih 100 kg.

Naplaćivanje gornjih tržišnih taksa odnosno vagarinskih pristojbi zaključeno je u sjednici gradskog vijeća od 13 I 1938 pod red. br. 5. a odobreno riješenjem Ministarstva financija u Beogradu od 29 III 1938 br. 3103-VII-1938 za budžetsku godinu 1938|1939.

VIII-broj 10473|39.

U vezi odluke od danas, broj gornji, ovaj se cjenik odobrava.

U Zagrebu, 29 marta 1939.

Po naredbi Bana
Načelnik Odjeljenja za trgovinu, obr
(zanatstvo) i industriju

Dr. Aranicki

339.1

OSI

£